

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Szkoły Podstawowej im. Leona Wójcickiego w Sokolinie Rok Szkolny 2020/2021

Nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Leona Wójcickiego w Sokolinie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, serdecznym kontakcie, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw; rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi; wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia oraz wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej, osobowej relacji poszanowania godności stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Profilaktyka obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, a także ogranicza i likwiduje czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Ważne jest, aby szkoła była bezpieczna i nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Należy tu dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Ważne jest, żeby rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, kształtować komunikatywność, kreatywność, empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów. Należy uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, psychologa, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest **wychowanie**, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz **profilaktyka** rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Głównym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców oraz umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą mu radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata, a także będą wzmacniać jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie będą tworzyć spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, a wychowawcy we współpracy z nim będą go wspierać w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości oraz w akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich.

III. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące akty prawa

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych

Konwencja o Prawach Dziecka

Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku

Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Ustawa Karta Nauczyciela

Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły
- diagnozę oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników egzaminów państwowych, wyników testów wewnątrzszkolnych, wyników olimpiad, konkursów itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (akcje charytatywne).

IV. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
- b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
- d) Działaniach profilaktycznych wspierających w rozwoju i zdrowym stylu życia uczniów:
  - którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
  - u których rozpoznano trudności związane z adaptacją nowych warunków nauki wynikających ze zdalnego nauczania,
  - u których obserwuje się nasilony stres związany z pandemią,
  - u których obserwuje się niewłaściwe zagospodarowanie wolnego czasu (nadmierne spędzanie czasu przy komputerze, brak ruchu i w konsekwencji otyłość).

V. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

Wychowawcy

Wychowawcy realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, uwzględniając go przy konstruowaniu klasowych planów pracy. Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, przy czym mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie są objęci oddziaływaniem tego programu.

Psycholog szkolny

Udziela pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracuje z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzi zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosując profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizuje prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udziela wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych, współpracuje z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VI. Diagnoza zagrożeń

Szkoła każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- obserwacji rzeczywistości szkolnej przez wszystkich pracowników szkoły
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się, szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, kompetencji specjalistów spoza szkoły, a współpracujących z nią.

W wyniku tegorocznej diagnozy wyłoniono następujące obszary problemowe:

Trudności adaptacyjne w nowej rzeczywistości szkolnej związanej z pandemią, tj nasilający się stres, nieumiejętność radzenia sobie z nauką na odległość, niewłaściwe zagospodarowanie wolnego czasu, brak ruchu, otyłość.

VII. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2020-2021

A. sfera fizycznego rozwoju ucznia

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej.</p>	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.</p> <p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą klasy, psychologiem szkolnym, wychowawcą świetlicy.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - prowadzenie pogadarek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej - Organizacja zajęć świetlicowych rozwijających sprawność fizyczną - Organizacja klasowych i międzyklasowych konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja zajęć sportowych w ramach SKS. - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa
<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych; kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.</p> <p>3. Zachowanie zasad bezpieczeństwa poruszania się na drogach i ulicach (bezpieczna droga do szkoły).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie w umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie - Spotkania ze specjalistami - Gazetki ścienne i ulotki - Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych - Spotkania z pielęgniarką szkolną i psychologiem - Działalność szkolnego koła PCK
<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej. Stosowanie profilaktyki uzależnień.</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli o umiejętności dotyczące problematyki związanej z uzależnieniami.</p> <p>4. Nabywanie umiejętności opierania się naciskom otoczenia, nabywanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania - Realizacja programów profilaktyki uzależnień od papierosów, używek i dopalaczy - Pedagogizacja rodziców mająca na celu uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić - Realizacja tematyki na godzinach wychowawczych

	<p>umiejętności bycia asertywnym – warsztaty edukacyjne.</p> <p>5. Treningi umiejętności odmawiania papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>6. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>7. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Studium przypadku - Spotkania z pielęgniarką szkolną i psychologiem - Podejmowanie działań ograniczających zachowania konfliktowe, stresowe, presji grupy - Realizacja zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie” - Spotkania ze specjalistami
--	--	---

B. sfera społecznego rozwoju ucznia

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do podejmowania akcji charytatywnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie samorządności uczniów – nauka zasad demokracji. 2. Pełnienie różnych ról społecznych 3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne) - Opieka nad samorządem uczniowskim - Organizacja spotkań ze znaczącymi ludźmi i autorytetami - Realizacja dodatkowych zadań w czasie zdalnej nauki jako rekompensaty ograniczonych kontaktów społecznych
2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, pokojowego rozwiązania problemów, z zachowaniem zasad komunikowania się.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa. 2. Prowadzenie zajęć edukacyjnych „Bezpieczeństwo w sieci”. 	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z Policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy - Zajęcia warsztatowe z psychologiem szkolnym, zajęcia z Informatyki - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne/klasowe
3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności i za relacje międzyludzkie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współżycia w grupie. 2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach akcji charytatywnych. 3. Organizowanie klasowych pomocy koleżeńskich uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału. 	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z zakresu praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju - Zajęcia warsztatowe z psychologiem – rozwijanie empatii - Włączanie się w akcje charytatywne - Prowadzenie dziennika elektronicznego i komunikacja z wykorzystaniem tego narzędzia

	4. Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie internetowych stron szkoły, wykorzystywanych m.in. do komunikowania się - Wykorzystanie platformy Teams do komunikacji
--	---	---

C. sfera rozwoju psychicznego

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Budowanie systemu wartości – Integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji. 2. Pomoc uczniom przeżywającym kryzys.	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z psychologiem szkolnym - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Realizacja zadań na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne, szkolne radio - Organizowanie indywidualnych kontaktów psychologiem szkolnym - Realizacja zadań na lekcjach religii - Realizacja treningu asertywności
2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych na lekcjach z wychowawcą – kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi, z wytworami kultury, z dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów- popularyzacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Czym jest dyskryminacja – przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie zajęć umożliwiających bezpośredni kontakt ze sztuką - Realizacja zadań na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja spacerów/wycieczek umożliwiających kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Tworzenie okazji do publicznego wypowiedzenia się oraz wyrabianie umiejętności słuchania innych i szanowania ich poglądów – oglądanie debat parlamentarnych, prowadzenie debat na zajęciach organizowanych przez nauczycieli np. języku polskim, WOS-ie, wychowaniu do życia w rodzinie - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych”

	wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji.	- Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą
--	---	--

D. profilaktyka zachowań ryzykownych

Działania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.	1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. 2. Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – poznanie podstaw negocjacji i mediacji. 3. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. 4. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich. 5. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.	- Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach). - Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej. - Organizacja spotkań z policjantem. - Konsultacje z psychologiem. - Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa – poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Realizacja zagadnień na zajęciach z wychowawcą. - Programy i filmy edukacyjne - Gazetki edukacyjne.
2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.	1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów. 2. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach. 3. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym. 4. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci. 5. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę). 6. Pedagogizacja rodziców – uświadamianie zagrożeń płynących z Internetu.	- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego. - Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu. - Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci. - Prowadzenie treningu asertywności. - Prowadzenie zajęć profilaktycznych – Co to jest stalking?

VIII. Harmonogram – sposób realizacji zadań z uwzględnieniem osób odpowiedzialnych

Zadania wychowawczo-profilaktyczne	Sposób realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadań
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna		
<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kreowanie środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych w organizacjach działających w szkole. 2. Uczestnictwo w konkursach profilaktycznych. 3. Realizacja programów profilaktycznych 4. Rozmowy indywidualne. 5. Projekcja filmów i prezentacji multimedialnych. 6. Ankietowanie. 7. Redagowanie gazetek tematycznych. 8. Badania przesiewowe i profilaktyczne badania lekarskie. 9. Ćwiczenia śródlekcyjne w formie zabaw ruchowych. 10. Kontrola prawidłowości natężenia światła w klasach i na korytarzach. 11. Pogadanki o wpływie hałasu na zdrowie i psychikę. 12. Formy wypoczynku dostępne w szkole i w okolicy 13. Organizowanie wycieczek krajoznawczych, rekreacyjnych, rajdów turystycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele prowadzący koła zainteresowań - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy - nauczyciele koordynatorzy projektów i programów szkolnych - pielęgniarka szkolna
<p>2. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej, kształtowanie postawy odpowiedzialności i za własne zdrowie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Instruktaże dotyczące prawidłowego odżywiania się i prawidłowej higieny. 2. Pogadanki na spotkaniach z pielęgniarką. 3. Program profilaktyki próchnicy. 4. Gazetki na korytarzach szkolnych i w klasach na temat zasad zdrowego stylu życia. 5. Konkursy plastyczne. 6. Okresowe kontrole czystości – za zgodą rodziców. 7. Kształtowanie nawyku mycia rąk przed posiłkami i po pobycie w toalecie. 8. Realizacja programów promującego zdrowy i bezpieczny styl życia. 9. Realizacja działań promujących zdrowie. 10. Akcje propagujące spożywanie zdrowej żywności, owoców, warzyw i soków: „Szlanka mleka”, „Warzywa i owoce w szkole”. 11. Rozeznanie, czy uczniowie zjadają drugie śniadanie. 12. Posiłki dla uczniów z rodzin najuboższych. 13. Rozmowy, pogadanki na temat kulturalnego spożywania posiłków. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przyrody, biologii, wychowania fizycznego - wychowawcy - nauczyciele koordynatorzy projektów i programów szkolnych - pielęgniarka szkolna

3. Profilaktyka zagrożeń.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie uczniów, rodziców i nauczycieli w wiedzę na temat środków i substancji psychoaktywnych 2. Organizacja konkursu plastycznego dla uczniów klas IV-VIII. na temat używek i dopalaczy 3. Gazetki ścienne. 4. Bieżące informowanie rodziców o widocznej zmianie w zachowaniu dziecka, o podejrzeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - psycholog szkolny - pielęgniarka szkolna
II. Kształtowanie postaw społecznych – relacje		
1. Zapoznanie z podstawowymi prawami ucznia i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z Prawami dziecka i ucznia. 2. Uświadamianie uczniom do kogo należy zwrócić się po pomoc w razie potrzeby. 3. Prowadzenie pogadank na temat tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka. 4. Propagowanie informacji dotyczących zasad dobrego wychowania. 5. Egzekwowanie zasad wynikających ze Statutu Szkoły i WSO 6. Konsekwentna ocena zachowań uczniów, odwoływanie się do regulaminu w sytuacjach wymagających interwencji. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele przedmiotów - wychowawcy - psycholog szkolny
2. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych , przestrzegania obowiązujących reguł, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się, dobry klimat w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie znają i stosują formy dobrego zachowania. 2. Organizowanie imprez kulturalnych z zachowaniem obowiązujących reguł. 3. Organizowanie konkursów recytatorskich i czytelniczych. 4. Uczenie właściwych zachowań wobec osób agresywnych i obcych (negocjacja, żart, rozładowanie napięcia), treningi interpersonalne. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel języka polskiego - bibliotekarz - wychowawcy - psycholog szkolny

<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w zajęciach mających na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań takich jak: agresja, przemoc psychiczna, zachowania dyskryminacyjne, cyberprzemoc. 2. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie ochrony przed agresją. 3. Respektowanie zbioru zasad przez uczniów obowiązujących w szkole – pogadanki, dyskusje na lekcjach z wychowawcą. 4. Stała współpraca pracowników szkoły w zakresie zaobserwowanych negatywnych zachowań uczniów – reagowanie na wszystkie niepożądane zachowania. 5. Kształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych: <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie informacji o zagrożeniach cywilizacyjnych (terroryzm, choroby, głód) – jak sobie radzić, gdzie szukać pomocy? 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele WOS, historii, informatyki - psycholog szkolny
----------------------------------	---	---

III. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych

<p>1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie procedur bezpieczeństwa w szkole i poza nią i zasadami BHP na lekcjach. 2. Organizowanie pogadanek, zajęć warsztatowych, dotyczących bezpieczeństwa. 3. Realizacja programu „Mały ratownik” 4. Zapoznanie uczniów z telefonami alarmowymi, 5. Uczestnictwo w pogadankach dotyczących samodzielności w wykonywaniu czynności samoobsługowych i pracy na lekcji. 6. Samodzielne korzystanie z biblioteki szkolnej – uczniowie poznają zasoby i zachęceni są do czytelnictwa. 7. Samoobsługa podczas spożywania posiłków. 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa - wychowawcy - nauczyciele koordynatorzy projektów i programów szkolnych
---	--	---

<p>2. Kształtowanie umiejętności porządkowani i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnej, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne.</p>	<p>1. Nauczanie informatyki od klasy I 2. Korzystanie z różnych źródeł informacji – wykorzystanie projektów. 3. Dzień Bezpiecznego Internetu. 4. Udział uczniów w różnych przedsięwzięciach dotyczących profilaktyki uzależnienia od Internetu. 5. Indywidualna praca z uczniem wybitnie uzdolnionym.</p>	<p>- nauczyciel informatyki - wychowawcy - nauczyciele przedmiotów</p>
<p>3. Profilaktyka zagrożeń.</p>	<p>1. Kształtowanie pożądaných społecznie postaw wobec zagrożeń związanych z cyberprzemocą i ochrony danych osobowych 2. Współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia 3. Diagnozowanie środowiska. 4. Ochrona ofiar przemocy:</p>	<p>- nauczyciel informatyki - wychowawcy - przedstawiciele policji - psycholog szkolnych -GOPS</p>

IV. Wartości, normy, wzory zachowań – kultura

<p>1. Kształtowanie poszanowania dla tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowanie innych kultur.</p>	<p>1. Kultywowanie tradycji i obyczajów regionu, w którym funkcjonuje szkoła. 2. Uczniowie dokonują analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają. 3. Uczniowie mają szacunek do kultury i dorobku narodowego – biorą udział w uroczystościach o charakterze szkolnym i państwowym 4. Udział w projektach i programach o charakterze patriotycznym</p>	<p>- nauczyciele języka polskiego, historii, WOS - wychowawcy - nauczyciele koordynatorzy projektów i programów szkolnych</p>
<p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od statusu materialnego, religii, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw,</p>	<p>1. Uczniowie rozwijają świadomość na temat zasad humanitaryzmu</p>	<p>- nauczyciele języka polskiego, historii, WOS - wychowawcy - psycholog szkolny</p>

podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.		
3. Profilaktyka zagrożeń.	1. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji – dostosowanie warunków nauki, opieki i wychowania do potencjalnych obszarów dyskryminacji poprzez organizację pogadarek. 2. Przedstawienia, filmy edukacyjne.	- wychowawcy - nauczyciele - psycholog szkolny

IX. Ewaluacja programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w programach i projektach szkolnych
- udział w konkursach.

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.